

גילגולו של סקופ

בחסר פרטים רבים ומרתקים בהם עדיין אינם ניתנים לחשיפה ובבוא היום בוודאי ילהיבו את דמיונם של כותבי קורות העתים.
גם אז לא היתה כל תגובה רשמית לפרסומים לא מהצד הישראלי ולא מהצד המצרי.

מיבצע

לרציחת סאדאת

ה שבוע היכתה אותה פרשה שוב הדים ברחבי העולם.

היה זה אחרי שאחד החשובים והמהימנים שבעתוני העולם, הניו יורק טיימס, פירסם את הפרשה מחדש בהבלטה רבה ותוך חשיפת פרטים נוספים ובלתי ידועים אודותיה. בגיליון יום הראשון שלו השבוע, פירסם הניו יורק טיימס, בשער המוסף השבועי שלו המופיע ביום זה, כותרת ענק המתייחסת לפרשה זו, "הסיפור התגלגל ביוני 1977, הכריזה הכותרת בעתון האמריקאי רבי-היקרה, "כאשר למשרדו של ראש-הממשלה מנחם בגין באו האנשים העומדים בראש המודיעין הישראלי, בידיהם היה תיק עבה שהכיל מידע על קשר מדהים: שלט לוב, הקולונל מועמר קדאפי, מארגן מיבצע לרציחתו של נשיא מצרים, אנור אל-סאדאת. בגין עלעל בתיק, בלי להרים את מבטו אמר: מדוע לא תתנו זאת למצרים?"

הכותרת הבולטת היתה שייכת לכתבה מפרי עטם של העיתונאי האמריקאי סידני ציון והעיתונאי הישראלי אורי דן, שחשפה גילויים נוספים בפרשה המיסתורית ושרגיעה להוכיח כי שירותי-ביון עשויים לתרום גם לשלום.

הפעם, נוכח ההבלטה הרבה של הידיעה, והעובדה שפורסמה באחד החשובים שב-עיתוני העולם, היא לא נותרה ללא תגובה. היה זה הצד המצרי שמיהר להכחיש ולנסות להפריכה. בידיעה שפורסמה בחשוב שב-עיתוני מצרים, אל-אהרם, הוכחשה הרפרשה מתחילתה ועד סופה. עורך אל-אהרם אף קרא לעורכי הניו יורק טיימס לפטר את האחראים לפרסומה.

אפשר היה להבין את המצרים, שטרחו להכחיש את הידיעה למחרת פרסומה דווקא עתה, בעוד שבעבר נמנעו להתייחס לגילוייו של הגנרל האמריקאי ג'ורג' קיגן, לכתבת הטיים בנושא זה ולעשרות ידיעות אחרות על הפרשה, שראו אור בעיתוני העולם מאז פורסמה לראשונה בעולם הזה.

הטיעון המצרי הרשמי היה כי פרשה זו הומצאה בידי ישראל על מנת לפגוע ביוזמת-השלום של אל-סאדאת ולהציגה כתגובה בלבד לצעד ישראלי חשאי, שנגקט קודם לכן, מאחורי טיעון זה הסתירה מביכה בתחום אחר לגמרי, שכן, גם אם היה זה מנחם בגין ראשון במחווה כלפי סאדאת, עדיין אין בכך לגרוע מייוזמתו של הנשיא המצרי ומהחלטתו לבוא לירושלים.

פירסומה הבולט של הפרשה החשאית, דווקא בעת שמצרים מנסה לחדש יי-לדק את קשריה בעולם הערבי, להציג את עצמה כמי ששומרת על האינטרסים של כלל מדינות-ערב ולמצוא דרך גם אל מדינות חיות-הסרב, הוא שהביך ככל הנראה את המצרים. אין מהלומה חמורה יותר כיום למצרים בעיני העולם הערבי מאשר להציגה כמי ששירותי-המודיעין שלה משתפים פעולה עם שירותי-הביון של ישראל.

אלא שבינתיים נחשפו יותר מדי פרטים בנושא רגיש ועדין זה, שקיבלו תמיכה ואימות ממקורות שונים, מכדי שניתן יהיה להפריכה ולהציגה כפרי דימיון עתונאי בלבד.

מפקד המודיעין של הילה-האוויר האמריקאי, הופיע בסמפוזיון שנערך בושינגטון מטעם המכון האמריקאי לחקר מדיניות-חוץ, כי הרצאתו גילה קיגן: "מידע מודיעיני מ-ישראל סייע פעמיים למנוע הפיכה בחצרי המלכות בסעודיה וכן לסכל פעמיים או שלוש ניסיונות-התנקשות - בהשראה סוד-ביטית - בחייו של נשיא מצריים."

בעקבות אישור זה של קיגן פירסם העולם הזה (2125) את הפרשה במלואה תחת הכותרת הסוד השמור ביותר, היה זה הפירסום המלא הראשון על היבטיה הראשוניים של הפרשה שכלל גילויים רבים ככל שניתן היה או לפרסם.

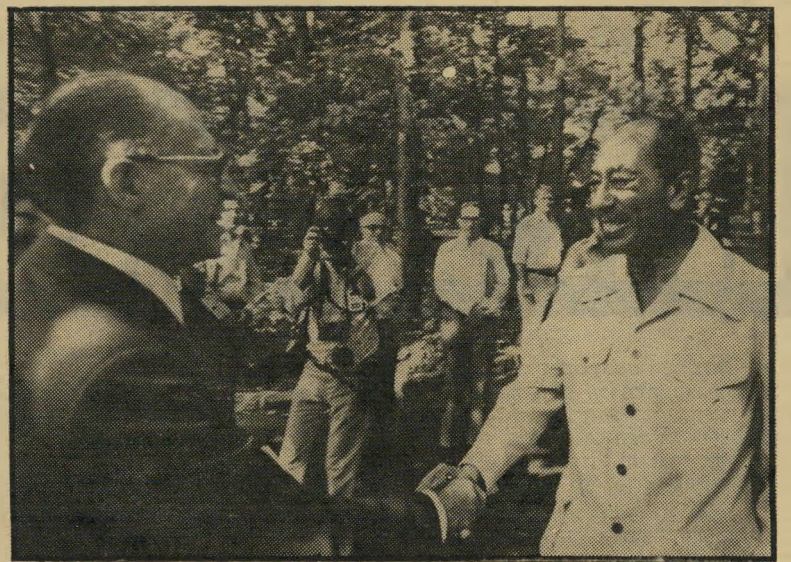
גילויי העולם הזה נותרו אז ללא תגובה או התייחסות כלשהיא. אולם ב-14 באור-גוסט 1978, כשלושה חודשים אחר-ה-

המרכזית של ארצות-הברית. זו היתה שר-קלת אם להעבירו לידיעת המצרים. "מדוע לא להודיע על כך ישירות למצרים?" תמה בגין. על פי הסיפור כך אומנם נעשה. נמצאה דרך למסור את המידע ישירות למצרים וכתוצאה מכך התגלגלו הדברים והתהדקו הקשרים התשאים, שהביאו כי סופו של דבר להחלטתו של אל-סאדאת לבקר בירושלים.

ראש המוסד

טס למרוק

ר דיעה זו לא נשארה נחלתם של עתונאים ישראליים בלבד. היא הגיעה גם לאוזניהם של כתבי עתונות-חוץ, אלה

על בגין היה להחליט: האם

להודיע לנשיא מצריים על תוכנית

לובית להתנקש בחייו. ההחלטה

היא שסללה את הדרך ליזמת סאדאת

ניסו לבדוק אותה ולאמת אותה מכל מקור אפשרי. הסיפור המלא על כך היה שמור במערכת שבועון החדשות האמריקאי טיים שבועות רבים. אולם עורכי העתון, שלא היו בידיהם הוכחות מספקות לאמתותה, הישוה את פירסומו, הטילו על כתבי הר-עון ברחבי העולם למצוא ראיות נוספות שתאשרנה אותו.

הסקופ הבינלאומי פורסם לראשונה כי תחילת חודש מאי 1977 במדור התסקיף של עתון זה (העולם הזה 2124) תוך הדגשה שאל-סאדאת, "הב לבגין חוב אישי שאותו לא ישכח לעולם" אך תוך המנעות מי-פרטים. באותה תקופה לא נראה היה כי ניתן יהיה לפרסם את הפרשה במלואה. ימים מיספר אחרי-כך פורסמה ידיעה דומה גם על ידי כתב מנייב, אורי דן, שחשפה פרטים נוספים על הפרשה. באותו שבוע עצמו בא אישור למידע הסודי ממקור בלתי צפוי.

הגנרל האמריקאי ג'ורג' קיגן, מי שהיה

ק בוצת העיתונאים הישראלית, שר-התארחת במועדון הקצינים של הילה-האוויר המצרי בהליפוליס, אחד מפריכיה המהודרים של קאהיר, התקבלה שם כי-תביבות, ליד בריכת-השחיה ומיתקני ה-ספורט האחרים שבמועדון, הסבו בצוותא עתונאים ישראליים וקצינים בחילה-האוויר המצרי ושוחרו בידידות ובחופשיות. הי-ימים היו ימי ינואר 1978, תקופת ירח-החלו להירקם כתוצאה מיוזמת-השלום של הנשיא אל-סאדאת וביקורו בירושלים.

באותם ימים היו הישראלים אורחים מקובלים מאוד בקאהיר, באותה מידה בה התקבלו המצרים בירושלים ובתל-אביב. ההרגשה הכללית היתה שהסכסוך-השלום בין שתי המדינות עומד על הסף. הישראלים ששהו אז בקאהיר התלוצצו כי מצריים היא אולי המדינה היחידה בעולם בה מכב-דים דרכון ישראלי ושהה ניתן לפתוח באמצעותו את כל הדלתות.

ואז, בשיחה שהתנהלה בין כמה עתונאים ישראליים לבין קצין בחילה-האוויר המצרי במועדון בהליפוליס, נחשף גילוי מפתיע. הקצין המצרי הציג את עצמו כטייס מסוק בחילה-האוויר המצרי. בין השאר סיפר כי נטל חלק בפשיטת הקומאנדו המצרית ש-נערכה ב-19 ביולי 1977 על נווה-המדבר הלוהבי גיראבוב, שבמרחק 35 קילומטר מהגבול עם מצריים.

בגין -

החלטה בהדר

ב נווה-מדבר זה, שהפך למחנה-אי-מונים צבאי, התאמנו באותם ימים כי-צוותא אנשי אירגוני פדיון פלסטיניים, מתנדבים לובים ושמהלונים מצרים ממתנגדי מישטרו של אל-סאדאת. הם הוכשרו כי-כוח-משימה מיוחד, שיעדו היה להסתנן למצריים, לבצע בה פעולות חבלה במסג-רות ממלכתיים, לנסות לחולל הפיכה ואף להתנקש בחייו של הנשיא המצרי, לימים הודו המצרים כי חיטולו של מנהג חשאי זה היה המשימה העיקרית והחשובה ביותר בגללה פתחה מצריים במיתקפה על לוב בחודש יולי 1977.

טייס המסוק המצרי, שסיפר על חוויותיו באותה פשיטה, הפליט לפתע מישפט תמוה, שנשמע באוזני שומעיו הישראליים כבלתי מתקבל על הדעת. "אנחנו חייבים לכם, הישראלים, תודה על שסייעתם לנו כי-מיבצע זה." כשהבחינו במבטי התמיהה על פני שומעיו הוסיף ואמר: "המודיעין שלכם הוא שגילה לנו על קיומו של בסיס סודי זה..."

היתה זו אולי הפעם הראשונה בה שמעו עתונאים ישראליים אישור ממקור מצרי לשמועה שהילכה בחוגים יודע-ידבר מזה כמה שבועות. שמועה זו ניסתה לתת הסבר לצעדו המפתיע של אנור אל-סאדאת, בעת שהחליט לבוא לירושלים.

הסיפור הבסיסי, שהועבר מפה לאוזן כי-סודיות רבה, היה כי אל-סאדאת החליט לבקש ביוזמת השלום שלו, דווקא עם עלייתו לשלטון של מנחם בגין, כתוצאה מג'סטת שנקט כלפיו בגין מיד עם ניצחונו בבחירות ועוד לפני שהחל לכהן רשמית כראש-ממשלה.

בעצם הימים של חילופי השלטון בי-ישראל, הצטברו בידי גורמי-ביון ישרא-ליים ידיעות על פיהם מתוכננת, בהשראה לובית וסובייטית, הפיכה במצריים, ששיאה צריך להיות התנקשות בחי אל-סאדאת. המידע הועבר בין השאר גם למי שעמד להיבחר כראש-ממשלה והוא התבקש לי-החליט מה לעשות בו. כששאל בגין איך היו נוהגים בעבר במידע מסוג זה נענה כי הוא היה מועבר לידי סוכנות-הביון